

מסיכת אב"כ במלחמת יום הכיפורים

מר אפרים מול

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
לשולחן השבת

שנים יחד עם אשתי, עד שעזבנו את הקיבוץ ועברנו לירושלים, שם התחברתי לחב"ד. האדם שעזר לי במיוחד היה הרב יעקב צירקוס. כשפרצה מלחמת ששת הימים, גויסתי לצה"ל ושירתי בהנדסה קרבית, בהנחת ופירוק מוקשים. ואז, בשנת תשל"ד (1973), הגיעה מלחמת יום הכיפורים.

במהלך מלחמת יום הכיפורים הוצבתי בגבול הדרומי של ישראל, בחצי האי סיני מול איסמעיליה, עיר הנמל המצרית - ממש בארץ גושן שבה חיו אבותינו בתקופת משה רבנו.

בעודי נוטל חלק בפעילות הביטחונית שם, הגיעה ידיעה מהמטכ"ל: "המצרים עלולים לתקוף בנשק כימי, וצריך לצייד את כל הלוחמים במסיכות אב"כ. כמו כן חייבים כל החיילים בעלי הזקנים להתגלח, כדי שהמסכה תהיה אטומה ומהודקת היטב על הפנים".

הייתי אחד מבין שלושה חיילים בפלוגה שגידלו את זקנם, בהתאם לציווי התורה שלא להשחית את פאות הזקן בתער. כששמעתי את הפקודה הזו, אמרתי לעצמי, "איך ייתכן שאגלח את הזקן שלי?" זה היה כמו חלום בלהות נוראי - לא יכולתי לדמיין את עצמי ללא זקן.

ביחידה שלי היו כמה חברי דתיים מארגון 'בני עקיבא'. הם השתמשו במכונת גילוח מיוחדת שפעלה כמעין מספריים עם קפיץ, לא בתער. הם אמרו לי, "אפרים, על פי ההלכה מותר לך להתגלח עם מכונה כזו, וזה הרי פיקוח נפש. עשה זאת!"

אמרתי להם, "חבר'ה, פיקוח נפש פירושו שהסכנה נמצאת ממש לפניך. אבל במקרה זה, ייתכן שיתקיפו, וייתכן שלא".

פשוט לא יכולתי לעשות זאת. לא הייתי מסוגל להעלות על הדעת שאעשה זאת.

הלכתי לאוהל הקצינים - מפקד הפלוגה היה שם, רב סרן שמעון יקותיאל. אף שלא היה אדם דתי, הוא חיבב אותנו מאד - את שלושתנו, בעלי הזקנים. הוא ראה שמעולם לא ניצלנו לרעה את היותנו דתיים כדי להתחמק ממטלות צבאיות, כולל גם ביום השבת, כשנאלצנו לנסוע ברכבים משוריינים.

אמרתי לו, "תראה, אני יודע שהייתה פקודת מטכ"ל, אבל אני חש שאם אגלח את הזקן שלי, כבר לא אהיה יותר חייל. אהיה סמרטוט, נמושה, שום דבר!"

אמרתי לו גם, "שמעת על שמשון הגיבור? גזזו לו את השערות, וניטל ממנו כל הכוח. אם אגלח את הזקן, גם אני אשאר בלי כוח".

הוא אמר, "אבל זו הרי פקודת מטכ"ל!"

נולדתי בבבלגיה בשנת תרח"צ (1938). הוריי ברחו מפולין לבריסל בשנות העשרים במטרה להימלט מהקומוניזם.

בתחילת שנות הארבעים, זמן קצר לאחר פרוץ מלחמת העולם השנייה ולפני פלישת הנאצים לבבלגיה, ניסו הוריי למצוא מקלט בשווייץ, אך המקומיים הסגירו אותם לגסטפו. הם נשלחו לאושוויץ ושם נספו. אני ניצלתי, ובסופו של דבר הגעתי לבית יתומים יהודי בפריז. הייתי אז בן ארבע.

בהמשך אומצתי על ידי משפחה צרפתית יהודית, שלא הייתה שומרת תורה ומצוות. הם גידלו אותי כאזרח צרפתי נאמן, אך ללא שום חינוך תורני. בשנת תש"כ (1960) עליתי ארצה, והגעתי לקיבוץ הדתי שדה אליהו שבעמק בית שאן. אז התחלתי לקיים אורח חיים של תורה ומצוות.

זמן מה לאחר שהגעתי לשדה אליהו, שמעתי לראשונה אודות ספר התניא, חיבורו היסודי של רבי שניאור זלמן מליאדי מייסד חסידות חב"ד, והתחלתי להבין עד כמה עמוקה היהדות הרבה מעבר למה שהכרתי. כשלמדתי תניא, התחלתי להבין שיש משהו עמוק יותר מאשר סתם 'זהות יהודית', שיש משהו שקשור לנשמה.

כתבתי מכתב לכפר חב"ד, היישוב החב"די במרכז הארץ, וביקשתי שישלחו לי שיחות של הרבי. בשנת תשכ"ב (1962) החלו להסתובב בין חסידי חב"ד הקלטות מההתוועדות של הרבי, והם שלחו לי מכפר חב"ד לקיבוץ כמה קלטות. כך למדתי במשך מספר

«

אמרתי לו, "שמעת על הרבי מליובאוויטש?"

"כן, שמעתי עליו".

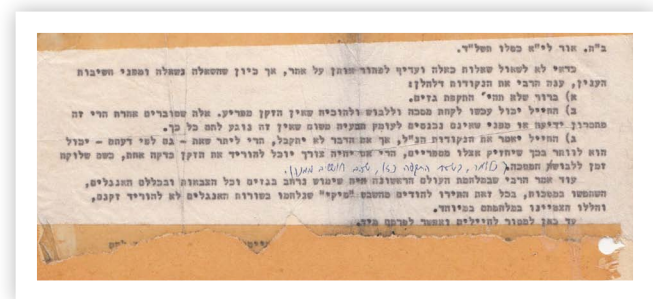
"תן לי בבקשה אפשרות לשאול אותו האם זהו מצב של פיקוח נפש או לא. אם הרבי יאמר שכן, אז אני ושני החבר'ה האחרים – שלושתנו – נגלח את הזקנים".

הוא הסכים.

כתבתי מכתב לצעירי חב"ד בירושלים, לרב יהוסף רלב"ג, וביקשתי שישאל את הרבי אם מדובר כאן במקרה שכרוך בפיקוח נפש או לא. שלחתי את המכתב עם קצין שאשתו ילדה והוא יצא הביתה לחופשה. הוא לקח את המכתב ואמר, "אל תדאג, אקח מונית ואביא את המכתב לחב"ד בירושלים".

חייתי למענה.

שני לילות אחר כך, כשהייתי בעמדת שמירה, צלצל טלפון השדה וקיבלתי הודעה להתקשר הביתה. כשהשגתי אותה, אמרה לי אשתי, "הרב טוביה בלוי התקשר ואמר שהרבי מסר שלא תהיה מתקפת גזים רעילים. לא לנגוע בזקן".

המזכיר הקריא להרב טוביה בלוי את תוכן תשובת הרבי, וזה לשונה:

א. ברור שלא תהיה התקפת גזים.

ב. החייל יכול עכשיו לקחת מסכה וללבוש, ולהוכיח שאין הזקן מפריע. אלה שסוברים אחרת הרי זה מחסרון ידיעה, או מפני שאינם נכנסים לעומק הבעיה משום שאין זה נוגע להם כל-כך.

ג. החייל יאמר את הנקודות הנ"ל, אך אם הדבר לא יתקבל, הרי – ליתר שאת, גם לפי דעתם – יכול הוא לוותר בכך שיחזיק אצלו מספרים. הרי אם יהיה צורך יוכל להוריד את הזקן בדקה אחת, כשם שלוקח זמן ללבוש המסכה – כלומר, בשעת התקפה כזו שהם חוששים ממנה.

עוד אמר הרבי, שבמלחמת העולם הראשונה היה שימוש נרחב בגזים, וכל הצבאות, ובכללם האנגלים, השתמשו במסכות. בכל זאת התירו להודים משבט "סיקי" שנלחמו בשורות האנגלים, לא להוריד זקנם, והללו הצטיינו במלחמתם במיוחד.

עד כאן למסור לחיילים, ואפשר לפרסם מיד.

כשאשתי הקריאה לי את כל זה בטלפון, מיד ביקשתי ממנה

פרויקט של

JEWISH EDUCATIONAL MEDIA

sipursheli@jemedia.org | myencounterblog.com | 03-9608018
784 Eastern Parkway | Suite 403 | Brooklyn, NY 11213
© כל הזכויות שמורות 2015

שתשלח לי שלושה זוגות מספריים – אחד עבור כל אחד מהחיילים בעלי הזקן. למחרת, ניגשתי לאוהל המפקד ואמרתי לו, "הרבי אמר שלא תהיה התקפה כימית".

"איך הוא יכול לדעת? הוא לא בשירותי הביטחון או במודיעין, והרי מדובר בשאלה של חיי אדם".

אמרתי, "איך הוא יודע? הוא רבי! כשקשורים לרבי, הוא יודע מה טוב בשבילך ומה לא. לא תהיה התקפה כימית. אני לא מוכן לגלח את הזקן".

מה עשה המפקד? הוא ביקש משלושתנו לחתום על הצהרה שמטעמי דת ומצפון איננו מוכנים לגלח את הזקנים.

כמובן, בסיכומם של דברים, כולם ראו שהרבי צדק – לא הייתה מתקפת גזים.

מר אפרים מול גר עם משפחתו בירושלים. הוא רואיין בביתו, בחודש אדר, תשע"ב (2012).

לזכות הורינו היקרים הרב יעקב ומרת בתיה שיחיו מינסקי הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תרצ"ב (1932) - במכתבו אל הרבי, ביקש הרבי הריי"צ ממנו ומאחיו ר' ישראל אריה לייב, שיחפשו כתבי יד עתיקים של ספרים תורניים בספריות בברלין, גרמניה, כדי לעשות העתק מהם עבור הספרייה של הרבי הריי"צ. "והייתי מבקשך להתעניין לידע מהנמצא בהביבליאטיקעס [בספריות] דברלין, ואם אפשר היה להשיג הקאטאלאגין [קטלוגים] שלהם, היית יכול למצוא איזה כתבי-יד עתיקים..."¹ ט' באלול

< תשל"ח (1978) - במהלך ביקור קצר של האדמו"ר מגור, רבי שמחה בונים אלטר, ביקש ממנו הרבי לפרסם "קול קורא" לקיים פסק דין השולחן ערוך בנוגע להגנה ולשמירה על שלום בני ישראל בארץ הקודש. ט' באלול

< תשמ"ד (1984) - בליל שבת, בדרכו אל הספרייה הסמוכה לבניין 770, אשר שמשה את הרבי למגורים בשבתות, עצר הרבי והביט מעבר לרחוב בשרפה שפרצה בפנימיית הישיבה. מאוחר יותר ראו את הרבי ואת הרבנית משקיפים מחלון הספרייה שעה שמכבי האש השתלטו על השריפה.² באלול

1. אגרות קודש הרבי הריי"צ. כרך טו, עמ' קכג
2. יומן 'דישומה של שנה' - תשמ"ד

לזכות שניאור זלמן וזוגתו בלה גורליק שלוחי הרבי בעיר האבות – באר-שבע וכל יו"ח

הפצת הגליון השבועי מתאפשרת על ידי הקדשות. לפרטים נוספים ולהרשמה לקבלת הגליון השבועי בדוא"ל כתבו לנו: sipursheli@jemedia.org